

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

ŞİKAYET NO :03.2013/28

KARAR TARİHİ:25/02/2014

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ

: F.U

ŞİKÂYET EDİLEN İDARE

: Milli Savunma Bakanlığı
İçişler Bakanlığı - Jandarma Genel Komutanlığı
(re'sen)

ŞİKAYETİN KONUSU

: Eşi Uzman Jandarma statüsünde olan şikayetçinin Kayseri Köşk Kışla Askeri Gazinosuna Askeri kimliğini göstermesine ve daha önce de tesisten faydalanmasına rağmen, son gidişinde içeri alınmadığı iddiası ile sosyal tesisten faydalanma talebi hakkındadır.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ

: 3/4/2013

I. USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1) Şikayet başvurusu, Kurumumuza Talas Kaymakamlığı aracılığıyla gönderilen ve 4/4/2013 tarih ve ... sayılı ile kayıt altına alınan, gerçek kişiler için şikayet başvuru formu doldurulmak suretiyle şikayetçi F.U tarafından yapılmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanması için 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca şikayetin incelenmesi ve araştırılmasına geçilmiş, 03.2013/28 şikayet sayılı Tavsiye Önerisiyle Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2) Şikâyet başvurusunun ön incelemesinde, şikâyet başvurusunun diğer şartları taşıdığı ancak idari başvuru yollarının tüketilmemiş olduğu görülmekle birlikte, şikâyetçinin beyanından, şikâyete konu sosyal tesisten daha önceden faydalanmış olması ve son gidişinde içeri alınmaması idarenin tutum ve davranışı kapsamında değerlendirilmiş olup, Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 12 nci maddesinin beşinci fıkrasının "İdarenin tutum ve davranışına karşı idarî başvuru yollarının tüketilmesi şart değildir" hükmü gereğince, idari başvuru

yollarının tüketilmesi koşulu aranmaksızın inceleme ve araştırma aşamasına geçilmesine engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3) Şikâyetçi, Kayseri Köşk Kışla Askeri Gazinosuna sosyal tesisten faydalanmak için gittiğini, askeri kimliğini göstererek içeri girmek istediğini ancak nöbetçi başçavuşun uzman jandarmaların sosyal tesislere alınmadığını söylediğini, kendisi; eşinin de askeri personel olduğunu, daha önce de tesisten faydalandığını söylemesine rağmen içeri alınmadığını, alınmama nedenini sorduğunda, Erdoğan Albayın emri olduğu ve Uzman Jandarmaların TSK personeli olmadığı ve alınamayacakları yönünde cevap aldığını, eşinin de bu ülkenin ordusunda görev yaptığını ifade ederek, Kayseri Köşk Kışla Askeri Sosyal Tesisinden faydalanma talebi ile Kurumumuza başvuruda bulunmuştur.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4) Kurumumuz 18/6/2013 tarihli ve 1782 sayılı yazı ile Milli Savunma Bakanlığı'ndan, 18/9/2013 tarihli ve 4930 sayılı yazı ile Jandarma Genel Komutanlığı'ndan, şikâyet başvurusunun çözümü için gerekli ve şikâyet konu işlemin dayanağı olacak bilgi ve belgelerin gönderilmesini talep etmiştir. 5) Milli Savunma Bakanlığı tarafından Kurumumuza gönderilen 19/07/2013 tarihli ve MİY: 714098401660-1064 sayılı cevabi yazıda; *"Askerî sosyal tesislerden faydalanabilecek kişiler ile uzman jandarmaların sosyal tesislerden faydalanmaları konusundaki yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde, uzman jandarma statüsündeki personelin MSYT 58-2 (A) Orduvevleri, Askeri Gazinolar ve Sosyal Tesisler Yönetmeliğinde sayılan askerî sosyal tesislerden yararlanma hakkına sahip personel içerisinde bulunmadığı ve bu tesislere üye olmadığı, bu kapsamda da uzman jandarmalar ve emeklilerinden orduvevi üye aidatı da alınmadığı; bahse konu personelin 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu gereğince Jandarma Genel Komutanlığına ait belirli sosyal tesislerden istifade edebildiği, söz konusu personelin istifadesine sunulan tesislerin J.Gn.K.lığı tarafından yayımlandığı; şikâyete konu Köşk Kışla Askerî Gazino Md.lüğünün (Kayseri), Kara Kuvvetleri Komutanlığı birliği olan 1'inci Komd.Tug.K.lığı tarafından açılıp işletilen bir askerî sosyal tesis olduğu, bu kapsamda uzman jandarmalar ve aile fertlerinin J.Gn.K.lığına ait olmayan bu tesisten faydalanma haklarının bulunmadığı; Köşk Kışla Askerî Gazino Md.lüğü (Kayseri) personeli veya bu tesisi açıp işletmekten sorumlu olan 1 'inci Komd.Tug.K.lığı yetkilileri tarafından, uzman jandarma statüsündeki personel ve aile fertlerinin anılan tesise alınmaması/bu yönde yazılı veya şifahi emir verilmesi işleminin yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun bir işlem olarak değerlendirildiği"* belirtilmiştir. 6) Jandarma Genel Komutanlığı tarafından Kurumumuza gönderilen 21/10/2013 tarihli ve PER.: 1660-455360-13 sayılı yazıda; *"Orduvevleri, Askeri Gazinolar ile Kışla Gazinolarının 211 Sayılı T.S.K. İç Hizmet Kanununun 99 uncu maddesine istinaden kurulduğu, 211 Sayılı T.S.K. İç Hizmet Kanunu ve Askeri Gazinolar ve Sosyal Tesisler Yönetmeliği doğrultusunda işletildiği, söz konusu tesislerden, T.S.K. İç Hizmet Yönetmeliğinin 664'üncü ve Orduvevleri, Askeri Gazinolar ve Sosyal Tesisler Yönetmeliğinin 10'uncu maddesine istinaden; (1)Subay, istisnai memur ve astsubaylar, (2) Emekli Subay, emekli istisnai memur ve emekli astsubaylar, (3)Yukarıda yazılı olanların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin faydalanabildiği, (4) Bunların dışında "günübirlik giriş kartı" ve "tanınmış kişi giriş kartı" sahiplerinin otel kısımları hariç tesislerin diğer bölümlerinden günübirlik istifade edebildiği; Diğer taraftan, uzman jandarmaların sosyal tesislerden istifadesine yönelik olarak*

ise, 3466 Sayılı Uzman Jandarma Kanunu 30 uncu maddesiyle; uzman jandarmaların, Jandarma Genel Komutanlığının belirleyeceği esaslara göre sosyal tesislerden faydalanabileceği"nin hüküm altına alındığı belirtilmiştir.

İlgi yazıda ayrıca, "uzman jandarmalar, emeklileri ile bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin 3466 Sayılı Uzman Jandarma Kanununun 30 uncu maddesine istinaden J.Gn.K.lığı tarafından belirlenen esaslar doğrultusunda İstanbul Balmumcu Askeri Gazino Müdürlüğü'nün otel bölümü ile Ankara Sosyal Tesis Müdürlüğü hariç olmak üzere J.Gn.K.lığının bütün tesislerinden faydalanabildiği; şikayete konu olan Kayseri Köşk Kışla Askerî Gazinosunun Kara Kuvvetleri Komutanlığı kuruluşunda bulunması nedeniyle J.Gn.K.lığının uzman jandarmaların girişine yönelik düzenleme yapabileceği bir tesis olmadığı; J.Gn.K.lığı mensubu uzman jandarmalar ve emeklileri ile bakmakla yükümlü buldukları aile fertlerinin; sosyal ve moral ihtiyaçlarının karşılanması, karşılıklı dayanışma ve iletişimin artırılması, mesleki ve sosyal gelişmelerinin sağlanması amacıyla, sadece J.Gn.K.lığı bünyesinde bulunan tesislerden istifade edebildiği" belirtilmiştir.

C. Olaylar

7) Şikâyetçi, Kayseri Köşk Kışla Askeri Gazinosuna Sosyal Tesisten faydalanmak için gittiğini, askeri kimliğini göstererek içeri girmek istediğini ancak nöbetçi başçavuşun, uzman jandarmaların sosyal tesislere alınmadığını söylediğini, kendisi; eşinin de askeri personel olduğunu, daha önce de tesisten faydalandığını söylemesine rağmen içeri alınmadığını, alınmama nedenini sorduğunda, Erdoğan Albayın emri olduğu ve Uzman Jandarmaların TSK personeli olmadığı ve alınamayacakları yönünde cevap aldığını ifade etmiş olup, idari başvuru yolunu tüketmeksizin Kurumumuza şikâyet başvurusunda bulunmuştur.

D. Kamu Denetçisi Mehmet Elkatmış'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

8) İlgili Kamu Denetçisi tarafından Milli Savunma Bakanlığı'na 18/6/2013 tarihli ve 1782 sayılı bilgi ve belge talep yazısı yazılmış, Milli Savunma Bakanlığı tarafından Kurumumuza 19/7/2013 tarihli ve MİY: 71409840-1660-1064-13 sayılı cevabi yazı ile talep edilen bilgi ve belgeler gönderilmiş, ayrıca Jandarma Genel Komutanlığı'na 18/9/2013 tarihli ve 4930 sayılı bilgi ve belge talep yazısı yazılmış, Jandarma Genel Komutanlığı tarafından Kurumumuza 21/10/2013 tarihli ve 1660-455360-13 sayılı cevabi yazılar ile talep edilen bilgi ve belgeler gönderilmiştir.

III- HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

9) 10/1/1961 tarihli ve 10703 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu

Madde 1- (Değişik:18/6/2003-4902/9 md.) Türk Silâhlı Kuvvetleri: Kara (Jandarma dahil), Deniz (Sahil Güvenlik dahil) ve Hava Kuvvetleri subay, askerî memur, astsubay, erbaş ve erleri ile askerî öğrencilerden teşekkül eden ve seferde ihtiyatlarla ikmal edilen, kadro ve kuruluşlarla teşkilâtı gösterilen silâhlı Devlet kuvvetidir.

Madde 98 - ...

(Ek fıkralar : 29/11/1984 - KHK 243/38 md.) Türk Silahlı Kuvvetleri personeli için lüzum ve ihtiyaç görülen yerlerde çocuk bakımevleri ve sosyal tesisler kurulabilir. Bunların kuruluş ve işletme esas ve usulleri yönetmelikle düzenlenir.

Madde 99 - Silâhlı Kuvvetler mensupları arasında tesanüdü artırmak mesleki ve kültürel inkişafı, sosyal ve moral ihtiyaçları temin gayesi ile büyük garnizonlarda (Tümen ve eşidi askeri kurumlar ile daha büyük kıta ve kurumların, Deniz ve Havada eşitlerinin bulunduğu) ordu evleri kurulabilir. Bu yerlerde astsubaylar için de birer ordu evi kurulabilir. Daha küçük birlik ve kurumların buldukları yerlerde subay ve astsubaylar için birer askeri gazino teşkil edilebilir. Ayrıca kışlalarda subay, astsubay ve erler için birer kışla gazinosu tesis edilir.

Madde 101 - Ordu evlerinin (Askeri gazino ve kışla gazinoları dâhil) sermayeleri:

- a) İşletme gelirlerinden,
- b) Üye aidatından,
- c) Teberrüattan,
- d) Milli Savunma Bakanlığı bütçesinden konulacak ödeneklerden teşekkül eder.

Madde 102 - a) (Değişik : 4/7/1988 - KHK - 336/1 md.; Aynen Kabul: 7/2/1990 - 3612/43 md.) Ordu evlerinin kadro, kuruluş, idare, murakabe ve muhasebeleri ile işletme şekilleri ve müştemilatı yapılacak bir yönetmelik ile tesbit ve tayin olunur.

10) 12/3/1983 tarihli ve 17985 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu

Madde 4 - Jandarma Genel Komutanlığı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir parçası olup, Silahlı Kuvvetlerle ilgili görevleri, eğitim ve öğretim bakımından Genelkurmay Başkanlığına, emniyet ve asayiş işleriyle diğer görev ve hizmetlerin ifası yönünden İçişleri Bakanlığına bağlıdır. Ancak Jandarma Genel Komutanı, Bakana karşı sorumludur.

11) 4/6/1988 tarihli ve 19832 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu

Madde 1 – Bu Kanunun amacı, Jandarma Genel Komutanlığınca belirlenen kadro görev yerlerinde devamlı personel istihdam ederek hizmetteki verimi artırmak maksadıyla; Uzman Jandarma temini, bunların hizmet şartları, görev ve sorumlulukları, hak ve yükümlülükleri ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir.

Madde 2 – Bu Kanun, Uzman Jandarmalarla, bunları istihdam edecek bütün jandarma birlik, kurum ve kuruluşları kapsar.

Madde 30 - Uzman Jandarmalar, Jandarma Genel Komutanlığının belirleyeceği esaslara göre sosyal tesislerden faydalanırlar.

12) 6/9/1961 tarihli ve 10899 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan TSK İç Hizmet Yönetmeliği

Madde 664 - 4 numaralı bend: "Subaylar, askeri memurlar ve astsubaylar ile bunların emeklileri orduevlerinin ve askeri gazinoların tabii üyeleridirler."

Madde 664 - 8 numaralı bend: "Ordu evleri ile askerî gazinolar Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına mahsustur. Ancak koşullar gerektirdiğinde yabancı ülke silahlı kuvvetler mensupları da bu yerlerden Genelkurmay Başkanlığının yazılı müsaadesi ve yapılacak düzenlemeler çerçevesinde faydalandırılabilir."

13) 20/8/2000 tarihli ve 24146 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Orduevleri, Askerî Gazinolar ve Sosyal Tesisler Yönetmeliği

Madde 10 - Orduevleri, askerî gazinolar ve sosyal tesislerden;

(1) **(Değişik: RG-21/12/2000-24267)** Türk Silâhlı Kuvvetlerine mensup subay, istisnaî memur, astsubay ve emeklileri ile bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertleri,

(2) Muvazzaf veya emekli personelin, sağlık fişi kullanma hakkını kaybeden çocukları ve bunlardan evli olanların eşleri (gelin-damat) ile bakmakla yükümlü olunmayan baba ve annelerinden, günü birlik kart verilenler,

(3) Tanınmış kişilerden oldukları için, 6/9/1961 tarihli ve 10889 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliğinin 31/3/1972 tarihli ve 14145 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan değişik 664'üncü maddesi hükümlerine göre garnizon komutanlıklarınca kart verilenler,

(4) 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanununa tâbi yedek subaylar faydalanır.

(Ek fıkra:RG-4/5/2012-28282) İç güvenlik bölgelerinde ve iç güvenliği destekleyen bölgelerde kurulan iç güvenlik misafirhanelerinden ise; tüm Türk Silâhlı Kuvvetleri personeli ve aileleri kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca belirlenecek esaslar dâhilinde faydalanabilir.

Madde 11- Tesislere giriş, giriş kartları, kıyafet, emniyet, tesislerden istifade, tertip, düzen ve hizmet esasları, Genelkurmay Başkanlığınca verilen emir ve talimatlara göre yürütülür. **Madde 21-** Ordu evleri, askerî gazino ve sosyal tesislerin sermayeleri;

a) İşletme gelirlerinden,

b) Üye aidatlarından,

c) Teberrulardan,

d) Millî Savunma Bakanlığı bütçesinden konulacak ödeneklerdenteşekkül eder.

Madde 22- Üye aidatları aşağıdaki esaslara göre toplanır:

a) (**Değişik:RG-4/5/2012-28282**) Bütün garnizonlarda her seviyedeki birlik, karargâh ve kurumlarda görevli muvazzaf personelin brüt maaşından birlik mutemetlerince, binde bir oranında üye aidatı kesilerek, Genelkurmay Başkanlığınca açtırılan banka hesabına yatırılır.

b) (**Değişik:RG-4/5/2012-28282**) Subay, istisnaî memur, askerî memur ve astsubay emeklileri, ordu evi, askerî gazino ve sosyal tesislere girebilmek için her yıl yayımlanan üye aidat çizelgesine göre, aidatlarını ordu evi veya askerî gazino müdürlüklerine öderler ve karşılığında üye aidat pulu alırlar. Bu pul giriş kartı üzerine yapıştırılır. Üye aidatları ordu evi veya askerî gazino müdürlüklerince Genelkurmay Başkanlığı hesabına yatırılır.

B. Şikâyet Konusuna İlişkin Uygulamalar

14) AYİM 3. Dairesinin 16.10.2008 tarihli ve E.2008/988 K.2008/1163 sayılı Kararı:

Sivil memur statüsünde Edirne 54 ncü Mknz.P.Tug.K.lığı Askeri Savcılığında zabıt katibi olarak görev yapan davacı, 14.03.2008 tarihinde Edirne Orduevi Müdürlüğüne gittiğinde, kapıdaki nöbetçi asker tarafından orduevine girişine izin verilmemesi üzerine 17.03.2008 tarihli dilekçe ile hangi sebeple sosyal tesislerden yararlandırılmadığının yazılı olarak tarafına bildirilmesi istemiyle davalı idareye müracaat etmiş, Edirne 54 ncü Mknz.P.Tug.K.lığı 19.03.2008 tarihli yazısında, sosyal tesislerden faydalanabilecek personel arasında sivil memurların bulunmadığını bildirmiş ve davacı söz konusu yazının 21.03.2008 tarihinde tebliği üzerine AYİM'de dava açmıştır.

İç Hizmet Kanununun "Sosyal Hizmetler" ile ilgili 98'inci maddesi, İç Hizmet Yönetmeliğinin "Ordu evleri ve askeri gazinolar" ile ilgili 664'üncü maddesi ve Genelkurmay Başkanlığınca hazırlanan MY 58-4 Ordu Evleri Askerî Gazinolar ve Sosyal Tesisler Yönergesinin 8'inci maddesi uyarınca, Ordu Evleri, Askeri Gazinolar ve Sosyal Tesislerden Faydalanacaklar arasında Silahlı Kuvvetlerde görev yapan devlet memurları kapsam dışında tutulduğundan davacının yaptığı talep idarece reddedilmekle verilen bu cevapta mevzuata aykırı herhangi bir yön bulunmadığı, konu Edirne Orduevinden istifade kapsamında, yani daha somut bazda değerlendirildiğinde ise orduevinin kapasitesini, hizmet alanlarının miktarını en iyi değerlendirebilecek hizmetin yürütülmesinden sorumlu idarenin, işlemi oluştururken, bu hususta kullandığı takdir yetkisinin objektif olarak kullanılmadığına dair somut hiçbir kanıt bulunmadığından bu kabul ile oluşturulan işlemde de herhangi bir hukuka aykırılığın olmadığı sonucuna varıldığından yasal dayanaktan yoksun davanın reddine karar verilmiştir.

C. Kamu Denetçisi Mehmet Elkatmış'ın Kamu Başdenetçisine Önerisi

15) İlgili Kamu Denetçisi inceleme ve araştırması sonucunda, T.S.K. İç Hizmet Kanununun 1'inci maddesinde belirtildiği üzere Jandarmanın da T.S.K. bünyesine dahil olduğunu, dolayısıyla T.S.K. mensubu oldukları aşıkâr olan Uzman Jandarmaların da Ordu Evi ve Sosyal Tesislerden yararlanabilmeleri gerektiğini; T.S.K. İç Hizmet Kanunu'nun 99'uncu maddesine göre büyük garnizonlarda ordu evleri kurulabileceği, bu yerlerde ayrıca astsubaylar için de birer ordu evi kurulabileceği hükmünden, T.S.K. personeli arasında bir ayırım yapıldığı, büyük garnizonlarda kurulan ordu evlerinden sadece subay ve astsubayların yararlanabileceği, diğer askeri personelin yararlanamayacağı düşüncesinin hasıl olduğunu; T.S.K. İç Hizmet Yönetmeliği'nin 664'üncü maddesinin 4 numaralı bendine göre "subaylar, askeri memurlar ve astsubaylar ile bunların emeklilerinin ordu evlerinin ve askeri gazinolarının tabii üyeleri" oldukları belirtilerek T.S.K. mensupları arasında bir ayırma yol açıldığı, T.S.K. mensubu olan Uzman Jandarmaların kapsam dışında tutulduğu, ayrıca, aynı maddenin 8 numaralı bendinde "Ordu evleri ile askerî gazinolar Türk

Silahlı Kuvvetleri mensuplarına mahsustur." hükmü yer almasına rağmen T.S.K. mensubu olan Uzman Jandarmaların Ordu Evleri ve Askeri Sosyal Tesislerden yararlanamamalarının bu hükme uygun olmayacağını değerlendirmiş ve T.S.K. İç Hizmet Yönetmeliği ile Ordu evleri Askeri Gazinolar ve Sosyal Tesisler Yönetmeliği'nde, T.S.K. mensubu olan Uzman Jandarmaların bu tesislerden yararlanacak mensuplar kapsamına alınmamalarının, 211 Sayılı Kanuna, Anayasa'nın 10'uncu maddesine, İnsan Haklarının Evrensel İlkesi olan Eşitlik ilkesine ve hakkaniyete aykırı olduğunu belirterek şikayetin kabulü ile 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'na göre Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu olan Uzman Jandarmaların da Ordu evleri, Askeri Gazino ve Sosyal Tesislerden yararlanabilmeleri için ilgili yönetmeliklerde düzenleme yapılarak bu tesislere üyelik imkanlarının oluşturulması gerektiği hususunda idareye tavsiyede bulunulmasını önermiştir.

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekçe

16) 211 Sayılı T.S.K. İç Hizmet Kanununun 1 inci maddesi, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin, Jandarmanın dahil olduğu Kara kuvvetleri, Sahil Güvenliğin dahil olduğu Deniz kuvvetleri ile Hava kuvvetleri subay, askerî memur, astsubay, erbaş ve erleri ile askerî öğrencilerden teşekkül eden ve seferde ihtiyatlarla ikmal edilen, kadro ve kuruluşlarla teşkilatı gösterilen silâhlı Devlet kuvveti olduğu, hükmünü içermektedir.

2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 4 üncü maddesinde Jandarma Genel Komutanlığının, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir parçası olup, Silahlı Kuvvetlerle ilgili görevleri, eğitim ve öğrenim bakımından Genelkurmay Başkanlığına, emniyet ve asayiş işleriyle diğer görev ve hizmetlerin ifası yönünden İçişleri Bakanlığına bağlı olduğu düzenlenmiştir.

3466 sayılı Uzman Jandarma Kanununun 3 üncü maddesinde Kanunun, Uzman Jandarmalarla, bunları istihdam edecek bütün jandarma birlik, kurum ve kuruluşlarını kapsadığı, 1 inci maddesinde söz konusu Kanun ile Uzman Jandarma temini, bunların hizmet şartları, görev ve sorumlulukları, hak ve yükümlülükleri ile ilgili esas ve usullerin düzenlenmesinin amaçlandığı belirtilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir parçası olan Jandarma Genel Komutanlığının bünyesinde yer alan uzman jandarmaların görev ve sorumlulukları ile hak ve yükümlülükleri bakımından 3466 sayılı Kanuna tabi oldukları görülmektedir.

17) İç Hizmet Kanunun "Sosyal Hizmetler" ile ilgili 98 inci maddesinde, Türk Silâhlı Kuvvetleri personeli için lüzum ve ihtiyaç görülen sosyal tesislerin kurulabileceği ve bunların kuruluşu ve işletilmesine ilişkin usul ve esasların yönetmelik ile düzenleneceği belirtilmiştir. İç Hizmet Yönetmeliğinin "Ordu evleri ve askeri gazinolar" ile ilgili 664 üncü maddesinde ve Ordu evleri, Askeri Gazinolar ve Sosyal Tesisler Yönetmeliğinin "Tesislere Giriş ve Emniyet" bölümü "Genel Esaslar" ile ilgili 10 ncu maddesinde Ordu evleri, askerî gazinolar ve sosyal tesislerden kimlerin yararlanabileceği düzenlenmiş olup, Uzman Jandarmaların sosyal tesislerden istifadesine yönelik olarak ise 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanununun 30. maddesinde bir düzenlemeye gidilmiştir.

18) Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinin tetkikinden, idare tarafından Yönetmelikler ile Ordu evleri, Askeri Gazinolar ve Sosyal Tesislerden kimlerin istifade edeceğinin düzenlendiği ancak Silahlı Kuvvetlerde görev yapan uzman jandarmalar ve aile fertlerinin bu gibi yerlerden yararlandırılacağı konusunda onlara hak bahşeden pozitif bir düzenlemeye yer verilmediği görülmüştür. Her ne kadar TSK İç Hizmet Yönetmeliğinin 664/8 maddesinde ordu evleri ve askeri gazinoların TSK mensuplarına mahsus olduğu yönünde bir düzenleme yapılmışsa da, uzman jandarmaların hak ve yükümlülüklerinin 3466 sayılı Kanunda ayrıca düzenlenmiş olması dolayısıyla

bu durumun bir çelişki yaratmadığı ve nitekim aynı Kanunun 30 uncu maddesinde uzman jandarmaların, Jandarma Genel Komutanlığının belirleyeceği esaslara göre sosyal tesislerden faydalanacağını hüküm altına alındığı tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, şikâyetçinin Kara Kuvvetleri Komutanlığı birliği olan 1 inci Komd. Tug. K.lığı tarafından açılıp işletilen Köşk Kışla Askeri Gazinosuna (Kayseri) alınmamasının yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olduğu tespit edilmiştir.

Kamu hizmetinin genel ilkelerinden olan eşitlik ilkesi idareye birçok sorumluluk yükler. Buna göre idare, kamu hizmetini dilediğine sunmakta özgür olmadığı gibi eşit durumda bulunanlara eşit biçimde sunmak, denkler arasında bir farklılaşma, ayrışmaya sebep vermeyecek şekilde kamu hizmetinin ifasını sağlamak zorundadır. Bu doğrultuda, T.S.K.'nın üstlenmiş olduğu görev, yetki ve sorumluluklarının gereğini yerine getirirken Silahlı Kuvvetlerde görev yapmakta olan farklı statüdeki personeli için, farklı sosyal tesisleri hizmete sunmasında takdir yetkisinin olduğu kabul edilmekle birlikte TSK'nın statüsü gereği kullandığı takdir hakkında eşitliğe ve hakkaniyete aykırılık tespit edilmemiştir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

19) 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

20) 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40 ıncı maddesinin 2 nci fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, yukarıda 2. paragrafta açıklandığı üzere şikâyetçinin idari başvuruda bulunmadığı gözetildiğinde, bu yönde idari başvuruda bulunması ve bu talebin reddi halinde işlemi tesis eden yer idare mahkemesine yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Açıklanan gerekçelerle; şikâyetin REDDİNE,

Kararın şikâyetçiye, Milli Savunma Bakanlığı'na ve İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı'na tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

M. Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi